

Dosarul nr. 2ra-1086/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (Violeta Chisilița)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Ana Panov, Vitalie Cotorobai, Marina Anton)

DECIZIE

27 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Svetlana Filincova
Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul declarat de întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare „Moldcredit” societate cu răspundere limitată,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare „Moldcredit” societate cu răspundere limitată împotriva lui Radu Șveț, Doina Șveț și Olga Șveț cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare „Moldcredit” societate cu răspundere limitată și a fost menținută hotărârea din 24 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani), prin care cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial și a fost încasat, în mod solidar, de la Radu Șveț, Doina Șveț și Olga Șveț în beneficiul întreprinderii mixte organizația de microfinanțare „Moldcredit” societate cu răspundere limitată datoria în sumă de 14 246,78 de lei și cheltuielile de judecată pentru achitarea taxei de stat în sumă de 427,40 de lei,

c o n s t a t ă:

La 09 noiembrie 2016, întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare „Moldcredit” societate cu răspundere limitată (denumirea prescurtată ÎM OM „Moldcredit” SRL) a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Radu Șveț, Doina Șveț și Olga Șveț cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 5-6, 22 recto-verso).

În motivarea acțiunii a menționat că, în baza contractului de împrumut nr. 411 din 10 noiembrie 2014 i-a acordat lui Radu Șveț un împrumut bănesc în sumă de 30000 de lei, urmând a fi restituit în rate până la 10 noiembrie 2017.

Deopotrivă, întru asigurarea restituirii în termen a împrumutului acordat, la 10 noiembrie 2014, a încheiat cu Doina Șveț și Olga Șveț contractele de fidejusiune

nr.645 și respectiv nr. 646, prin care ultimele în calitate de fidejutori s-au obligat să execute integral și în mod solidar obligația lui Radu Șveț de restituire a împrumutului acordat, de achitare a dobânzii, a penalităților, a altor plăți stabilite de contract, precum și a cheltuielilor de urmărire în justiție și în procesul de executare a hotărârii.

Reclamanta a invocat că pârâții nu își onorează obligațiile asumate în baza contractului de împrumut și contractelor de fidejusiune, acumulând datorii la plata ratelor lunare de restituire a împrumutului și de plată a dobânzilor și a altor plăți aferente.

Astfel, la 24 august 2016, a expediat în adresa pârâților somație în formă scrisă prin care a comunicat necesitatea restituirii în termen a tranșelor împrumutului deja scadente și plății dobânzilor calculate. Totodată, a preîntâmpinat debitorul și fidejuserii despre declararea scadență anticipată a împrumutului și despre o eventuală adresare în judecată, însă, somațiile au rămas fără răspuns.

În această ordine de idei, ÎM OM „Moldcredit” SRL a remarcat că, datoria totală a lui Radu Șveț la contractul de împrumut nr. 411 din 10 noiembrie 2014, ajuns la scadență la 27 octombrie 2016 în baza pct. 9.1.2 al contractului, a constituit suma de 69 535,14 lei, care este formată din suma împrumutului nerestituit în mărime de 26 926,38 de lei, dobânda restantă în sumă de 7 637,62 de lei, comision neachitat în sumă de 1 800 de lei și dobânzi suplimentare în sumă totală de 33 171,14 lei.

ÎM OM „Moldcredit” SRL a solicitat a încasa în mod solidar de la Radu Șveț, Doina Șveț și Olga Șveț în beneficiul său datoria rezultată din contractul de împrumut nr. 411 din 10 noiembrie 2014 în sumă de 69 535,14 lei, formată din: împrumutul nerestituit în sumă de 26 926,38 de lei; dobânda restantă în mărime de 7 637,62 de lei, comision neachitat în sumă de 1 800 de lei, dobânda suplimentară în sumă de 33 171,14 lei și compensarea taxei de stat în sumă de 2 086,05 lei.

Prin hotărârea din 24 februarie 2017 a Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial și a fost încasată, în mod solidar, de la Radu Șveț, Doina Șveț și Olga Șveț în beneficiul ÎM OM „Moldcredit” SRL datoria în sumă de 14 246,78 de lei și cheltuielile de judecată pentru achitarea taxei de stat în sumă de 427,40 de lei, iar în rest acțiunea a fost respinsă (f.d. 45, 48-52).

Prin decizia din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău apelul declarat de ÎM OM „Moldcredit” SRL a fost respins și a fost menținută hotărârea din 24 februarie 2017 a Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani).

Prima instanță și instanța de apel și-au întemeiat soluțiile adoptate pe dispozițiile art. 9 alin. (1), art. 512 alin.(1), art. 513 alin. (1), art. 514 , art. 530, art. 572 alin. (2), art. 712 alin. (1) și (3), art. 717 alin. (1) și (2), art. 719 lit. f), art. 867 și art. 871 alin.(1) din Codul civil; art. 5 alin. (1), (2) și (3) lit. 1) din Legea nr. 202 din 12 iulie 2013 privind contractele de credit pentru consumatori; art. 3 al Directivei 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii și lit. e) și i) din anexa la acesta; și art. 94 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

În consolidarea soluțiilor sale, Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) și Curtea de Apel Chișinău au apreciat ca fiind justificată și întemeiată capătul de

cerere privind încasarea în mod solidar din contul lui Radu Șveț, Doina Șveț și Olga Șveț a datoriei restante în mărime de 14 246,78 de lei, ce reprezintă suma ratelor neachitate. Or, aceștia nu au administrat probe admisibile și pertinente care să demonstreze executarea obligațiilor pecuniare asumate față de ÎM OM „Moldcredit” SRL.

Succesiv, s-a constatat că, în speță, contractul de împrumut a fost încheiat în aceeași zi cu manifestarea voinței de contractare a împrumutului de către Radu Șveț, și drept urmare nu a fost respectat termenul de 15 zile stabilit de art. 5 alin. (2) din Legea nr. 202 din 12 iulie 2013.

Astfel, în condițiile în care depunerea cererii de acordare a împrumutului, încheierea contractului și primirea banilor împrumutați a avut loc în aceeași zi, reieșind din modalitatea de expunere a clauzelor contractului de împrumut, luând în calcul dezechilibrul dintre drepturile și obligațiile părților contractante, creat prin clauzele contractuale, instanțele inferioare au apreciat că contractul nr. 411 din 10 noiembrie 2014 este unul care conține clauze standard de leziune, redactat din timp redactat și pregătit pentru o multitudine de clienți, fără posibilitate de negociere din partea aderentului pârât.

Drept consecință, s-a ajuns la concluzia de a respinge ca neîntemeiată pretenția ÎM OM „Moldcredit” SRL cu privire la încasarea din contul pârâților a dobânzii restante în cuantum de 7 637,63 de lei, a comisionului restant în sumă de 1 800 de lei și a dobânzii suplimentare în mărime de 33 171,14 lei.

La 12 aprilie 2018, ÎM OM „Moldcredit” SRL a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2018, prin care solicită admiterea recursului, casarea deciziei recurate și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată (f.d. 98-99 recto-verso).

În motivarea recursului invocă aprecierea arbitrară a probelor și drept consecință interpretarea în mod eronat a legi și aplicarea unei legi care nu trebuia să fie aplicată.

În acest sens, recurenta menționează că în susținerea poziției sale, expuse în cererea de chemare în judecată, datoria restantă neachitată de către Radu Șveț în baza contractului de împrumut nr. 411 din 10 noiembrie 2014 a constituit la 27 octombrie 2016 suma de 56 855,54 de lei, care este formată din ratele restante la împrumut în sumă de 14 246,78 de lei, dobânda restantă în sumă de 7 637,62 de lei, comisionul neachitat în sumă de 1 800 de lei și dobânzi suplimentare în sumă de 33 171,14 lei.

Respectiv restanța la împrumut în mărime de 14 426,78 de lei reprezintă datoria anume la situația din 27 octombrie 2016 și nicidecum nu este restanță totală la corpul împrumutului care s-a solicitat spre încasare ca urmare a scadenței anticipate a contractului de împrumut. Astfel, împrumutul de facto nerestituit de către Radu Șveț constituie 26 926,38 de lei, sumă care urma a fi încasată forțat de către instanța de judecată.

Succesiv, afirmă că intimatul Radu Șveț a primit în baza contractului de împrumut enunțat suma de 29 100 de lei, iar a restituit efectiv doar 6 690 de lei. Respectiv, efectuând un calcul a sumei achitate de către intimat de 6 690 de lei și a sumei de 14 246,78 de lei, încasate de instanța de judecată, nicidecum nu se obține suma împrumutului efectiv primit de către Radu Șveț în mărime de 29 100 de lei.

La fel, recurenta opinează că instanța de apel eronat a ajuns la concluzia că, în speță, nu a fost respectat termenul de 15 zile stabilit de art. 5 alin. (2) din Legea nr.202 din 12 iulie 2013 privind contractele de credit pentru consumatori. Or, prin prisma acestei norme, perioada de 15 zile poate fi redusă cu acordul scris al consumatorului. Astfel, odată ce Radu Șveț a acceptat încheierea contractului în mai puțin de 15 zile de la furnizarea informațiilor precontractuale, instanța de judecată nu mai poate invoca aspectul respectiv drept o încălcare a legislației din partea împrumutătorului.

De asemenea, ÎM OM „Moldcredit” SRL consideră că instanța de apel neîntemeiat a aplicat dispozițiile art. 719 lit. f) din Codul civil, or, contractul de împrumut nr. 411 din 10 noiembrie 2014 nu prevede clauze contractuale cu privire la plata penalităților.

Prin încheierea din 20 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de ÎM OM „Moldcredit” SRL a fost considerat admisibil și transmis Colegiului lărgit pentru examinare în fond (f.d. 105).

Examinând recursul declarat, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis și casată integral decizia din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din considerentele ce succed.

În conformitate cu articolul 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Articolul 444 din Codul de procedură civilă consemnează că, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Materialele cauzei atestă că, la 10 noiembrie 2014, între ÎM OM „Moldcredit” SRL și Radu Șveț a fost încheiat contractul de împrumut nr. 411, în baza căruia ultima a acordat primului un împrumut bănesc în sumă de 30 000 de lei, care urma a fi restituit în 36 de plăți lunare până la 10 noiembrie 2017 (f.d. 7-9).

Deopotrivă, se constată că întru asigurarea restituirii în termen a împrumutului acordat, la 10 noiembrie 2014, între ÎM OM „Moldcredit” SRL, Doina Șveț și Olga Șveț au fost încheiate contractele de fidejusiune nr. 645 și respectiv nr. 646, prin care ultimele în calitate de fidejutori s-au obligat să execute integral și în mod solidar obligația lui Radu Șveț de restituire a împrumutului acordat, de achitare a dobânzii, a penalităților, a altor plăți stabilite de contract,

precum și a cheltuielilor de urmărire în justiție și în procesul de executare a hotărârii (f.d. 10, 11).

Succesiv, Colegiul taxează că prin ordinul de plată nr. 2696 din 10 noiembrie 2014, împrumutătorul a eliberat lui Radu Șveț suma de 29 100 de lei, cu titlu de împrumut în baza contractul nr. 411 din 10 noiembrie 2014 (f.d. 12).

Din conținutul informației descifrate a achitărilor la contractul de împrumut nr. 411 din 10 noiembrie 2014 în perioada 10 noiembrie 2014 – 27 octombrie 2016, rezultă ultima plată efectuată de către Radu Șveț a avut loc la 14 aprilie 2015 în sumă de 1 250 de lei. Totodată, se constată că la acea dată, după efectuarea plății, datoria restantă la plățile lunare constituia 288,40 de lei, iar datoria totală era de 26 926,38 de lei (f.d. 75).

La 24 august 2016, împrumutătorul ÎM OM „Moldcredit” SRL a somat împrumutatul Radu Șveț și fidejuserii Olga Șveț și Doina Șveț despre faptul că împrumutatul nu își onorează obligațiile contractuale privind achitarea ratelor de restituire a împrumutului și a dobânzilor pentru utilizarea acestuia. Astfel, acesta înregistrează o restanță de 366 de zile, acumulând o datorie în sumă totală de 61 289,46 de lei, dintre care 12 504,82 de lei soldul restant, 6 426,18 lei dobânda restanță, 25 983,54 penalități, 1 600 de lei comision restant. Totodată, ÎM OM „Moldcredit” SRL a atenționat că în cazul în care datoriile nu vor fi achitate și nu va fi respectat graficul de achitare de restituire a împrumutului, este în drept în drept să declare contractul scadent înainte de termen și să solicite restituirea integrală a acestuia.

În această ordine de idei, instanța de recurs apreciază că, înaintând prezenta acțiune în instanța de judecată, ÎM OM „Moldcredit” SRL revendică încasarea de la împrumutat și fidejuseri datoria rezultată din contractul de împrumut nr. 411 din 10 noiembrie 2014 în sumă de 69 535,14 lei, care este formată din împrumutul nerestituit în sumă de 26 926,38 de lei; dobânda restantă în mărime de 7 637,62 de lei; comisionul neachitat în sumă de 1 800 de lei și dobânda suplimentară în sumă de 33 171,14 lei.

Verificând legalitatea deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2018, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție vădește că instanța de apel nu a cercetat multiaspectual suportul probator administrat, circumstanță ce a dus la nedeterminarea obiectului material al acțiunii civile și drept consecință la adoptarea unei soluții eronate.

În debut, instanța de recurs învederează că Codul de procedură civilă consacră principiul general după care orice hotărâre judecătorească trebuie să fie motivată și să reprezinte premisa pentru soluția din dispozitiv. Aceasta dispoziție este edictată atât în interesul unei bune administrări a justiției și încrederii ce trebuie să inspire justițiabililor, cât și pentru a se da instanțelor superioare posibilitatea de a controla judecata primelor instanțe.

Pentru satisfacerea acestui principiu, judecătorii fondului sunt datori să arate motivele de fapt și de drept care au format convingerea lor, să enunțe cele constatate și dovezile care au determinat-o.

În acest sens, legiuitorul a consacrat în legea procesual civilă principiul dublului grad de jurisdicție, conform căruia persoana nemulțumită de hotărârea primei instanțe, poate exercita mijlocul procesual prin care să solicite curții de apel, în condițiile prevăzute de lege, modificarea sau casarea, totală ori parțială a

acestei hotărâri. Prin urmare, apelul fiind o cale de atac ordinară, de reformare, suspensivă de executare, devolutivă ce provoacă o nouă judecare a pricinii în fond. Astfel, apelul a fost investit cu efect devolutiv, care presupune două limite raționale: tantum devolutum quantum appellatum, adică instanța de apel rejudecă în fapt și în drept, ceea ce apelantul a înțeles să atace din hotărârea primei instanțe, fiind o consecință a principiului disponibilității care guvernează procesul civil și tantum devolutum quantum iudicatum, unde instanța de apel, efectuează o nouă examinare în fond, dar și exercită controlul judiciar complet, în fapt și în drept, asupra ceea ce a hotărât prima instanță și din acest motiv instanța de apel, nu poate fi pusă în situația de a soluționa cereri care nu au fost formulate în fața primei instanțe, adică cereri absolut noi prin care să se invoce pretenții noi.

Respectiv, instanța de apel rejudecând cauza avea obligația pozitivă de a identifica obiectul acțiunii civile, care este unul din elementele esențiale ale acțiunii civile. Or, obiectul acțiunii civile îl formează anume pretențiile reclamantului față de pârât, adresate instanței de judecată în scopul apărării propriilor drepturi și care reies din raportul material-litigios și în privința cărora instanța de judecată urmează să se expună prin hotărâre.

Prin urmare, instanței de apel îi revenea o deosebită atenție de a verifica dacă prima instanță a determinat corect raportul material-litigios dintre părți întru constatarea corectă a specificului obiectului acțiunii civile, temeiului acesteia și dacă a stabilit obiectul probațiunii pe cauza dedusă judecării.

În concret circumstanțelor speței, Colegiul deduce că din motivele de fapt descrise în cererea de chemare în judecată, precum și din pretențiile formulate de către ÎM OM „Moldcredit” SRL în aceasta, rezultă că în speță obiectul acțiunii civile îl constituie încasarea de la împrumutatul Radu Șveț și fidejuserii Olga Șveț și Doina Șveț în beneficiul împrumutătorului ÎM OM „Moldcredit” SRL datorie rezultată din contractul de împrumut nr. 411 din 10 noiembrie 2014 în sumă de 69535,14 lei, care este formată din împrumutul nerestituit în sumă de 26 926,38 de lei; dobânda restantă în mărime de 7 637,62 de lei; comisionul neachitat în sumă de 1 800 de lei și dobânda suplimentară în sumă de 33 171,14 lei, precum și compensarea taxei de stat în cuantum de 2 068,05 lei achitată la înaintarea acțiunii.

Totodată, se desprinde că prin hotărârea din 24 februarie 2017 a Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani), menținută prin decizia din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost încasată, în mod solidar, de la Radu Șveț, Doina Șveț și Olga Șveț în beneficiul ÎM OM „Moldcredit” SRL suma de 14 246,78 de lei ca datorie la împrumutul nerestituit în baza contractului de împrumut nr. 411 din 10 noiembrie 2014 și suma de 427,40 de lei cu titlu de compensare a taxei de stat, iar în rest acțiunea a fost respinsă.

La caz, Colegiul vedește că instanțele inferioare și-au format poziția asupra soluției pronunțate în baza informației cu privire la datoriile debitorului Radu Șveț față de ÎM OM „Moldcredit” SRL la contractul de împrumut nr. 411 din 10 noiembrie 2014, cu situația la ziua de 27 octombrie 2016 (f.d. 17). Astfel, din analiza actelor judecătorești de dispoziție supuse controlului judiciar, se constată că suma de 14 246,78 de lei încasată ca datorie la împrumutul nerestituit în baza contractului de împrumut nr. 411 din 10 noiembrie 2014, constituie de facto soldul restant la 27 octombrie 2016.

În această ordine de idei, se ajunge la concluzia că prima instanță și instanța de apel au lăsat fără apreciere faptul că, în condițiile speței, ÎM OM „Moldcredit” SRL a făcut uz de dreptul său consemnat la pct. 9.1.2 al contractului de împrumut nr. 411 din 10 noiembrie 2014, și a declarat împrumutul scadent anticipat și plătitibil cu toate dobânzile aferente. Respectiv, instanțele inferioare, judecând cauza, nu au determinat corect obiectul acțiunii civile, or, conform pretențiilor reclamantei înaintate față de pârâți și în privința cărora instanța de judecată urma să se pronunțe prin hotărâre, ÎM OM „Moldcredit” SRL a solicitat încasarea sumei de 69 535,14 lei, care este formată din împrumutul nerestituit în sumă de 26 926,38 de lei; dobânda restantă în mărime de 7 637,62 de lei; comisionul neachitat în sumă de 1 800 de lei și dobânda suplimentară în sumă de 33 171,14 lei.

La capitolul dat, Colegiul notează că atât prima instanță, cât și instanța de apel au apreciat în mod arbitrar suportul probator administrat de ÎM OM „Moldcredit” SRL în susținerea poziției sale procesuale și pentru apărarea dreptului său subiectiv prezumat încălcat. Or, acestea și-au întemeiat soluțiile pronunțate prin prisma unui singur înscris și care conține informații incerte (f.d.17), asta deși reclamanta a prezentat și alte mijloace de probă.

În acest sens, este remarcabil că ÎM OM „Moldcredit” SRL a prezentat instanței de apel informația cu privire la calculul desfășurat al datoriilor debitorului Radu Șveț la contractul de împrumut nr.411 din 10 noiembrie 2014, pentru perioada 10 noiembrie 2014 – 27 octombrie 2016 (f.d. 75). Însă, din analiza deciziei instanței de apel, Colegiul constată că această probă scriptică a fost lăsată fără apreciere. Prin urmare, instanța de recurs vădește că instanța de apel a încălcat regula de apreciere a probelor, or, în conformitate cu art. 130 alin. (4) din Codul de procedură civilă, ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

Deopotrivă, instanța de recurs atestă că informația cu privire la calculul desfășurat al datoriilor debitorului Radu Șveț (f.d. 75) stabilește că soldul împrumutului nerestituit de către Radu Șveț la contractul de împrumut nr.411 din 10 noiembrie 2014, prin prisma faptului că împrumutătorul a declarat împrumutul scadent anticipat, constituie 26 926,38 de lei, sumă care de altfel este reflectată în revendicările ÎM OM „Moldcredit” SRL înaintate față de Radu Șveț, Olga Șveț și Doina Șveț.

Subsecvent, Colegiul apreciază ca fiind reprehensibilă constatarea instanței de apel precum că „din materialele cauzei rezultă că Radu Șveț, a achitat o parte din împrumut soldul restant fiind de 14 246,78 de lei, care conform anexei la contract conține și dobânda anuală aferentă împrumutului”. Or, instanța de apel nu a efectuat o cercetare multiaspectuală și nu a elucidat achitățile efective efectuate de către împrumutat, la ce dată au avut loc acestea și cum au fost repartizate.

Prin urmare, concluzia instanței de apel, precum că Radu Șveț a achitat o parte din împrumut, este lipsită de certitudine, astfel încât din memoriul deciziei instanței de apel fiind imposibil de a constata care este quantumul împrumutului real restituit de către Radu Șveț și respectiv quantumul împrumutului nerambursat.

Ba mai mult decât atât, prin prisma informației cu privire la calculul desfășurat al datoriilor debitorului Radu Șveț (f.d. 75), Colegiul stabilește că până

la 14 aprilie 2015 – data efectuării ultimei achitări de către Radu Șveț, acesta a achitat efectiv ÎM OM „Moldcredit” SRL suma de 6 690 de lei, în contul stingerii datoriei. Respectiv, se constată justetea alegației recurente precum că suma încasată forțat de la Radu Șveț de 14 246,78 de lei, adunată cu suma de 6 690 de lei achitată efectiv de către acesta, nu compensează nici împrumutului real acordat însumă de 29 100 de lei.

În această ordine de idei, instanța de recurs opinează că, printr-un asemenea exercițiu, împrumutătorul este neîntemeiat lipsit de bunurile sale, iar împrumutatul se bucură de o îmbogățire fără just temei, circumstanță care în esență contravine principiului protecția proprietății, consacrat la art. 1 al Protocolului adițional la Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, art.46 din Constituția Republicii Moldova și art. 316 din Codul civil.

Respectiv, corelând circumstanțele expuse supra, instanța de recurs ajunge la concluzia că hotărârea instanței de apel se bazează pe neelucidarea tuturor circumstanțelor importante pentru justa soluționare a disensiunii dedusă judecății și aprecierea arbitrară și eronată a suportului probator administrat la materialele cauzei, circumstanță ce a generat nedeterminarea obiectului material al acțiunii civile și drept consecință adoptarea unei soluții nemotivate.

De asemenea, imperioasă speței este și jurisprudența CtEDO, care la capitolul legalității hotărârilor instanței de judecată a statuat în repetate rânduri necesitatea motivării hotărârilor instanței, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. CtEDO a menționat că, este motivată în mod corespunzător o decizie care permite părților să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (Hirvisaari împotriva Finlande).

În acest sens se reține că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți, ceea ce în speță lipsește.

Dat fiind faptul că instanța de apel nu a elucidat toate circumstanțele importante pentru justa soluționare cauzei, a apreciat arbitrar și eronat suportul probator administrat la materialele cauzei, nu a determinat corect obiectul material al acțiunii civile și drept consecință a adoptat o soluție nemotivată, iar lichidarea acestor lacune în cadrul procedurii de examinare în recurs nu este posibilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia necesității admiterii recursului declarat de întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare „Moldcredit” societate cu răspundere limitată și casării deciziei din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând cauza să cerceteze multiaspectual suportul probator administrat și să elucideze toate circumstanțele importante pentru justa soluționare a speței, iar drept consecință să emită o hotărâre legală și întemeiată cu respectarea normelor de drept material și procedural pertinente speței.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) și art. 445 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare „Moldcredit” societate cu răspundere limitată împotriva deciziei din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Se casează integral decizia din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și se trimite cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare „Moldcredit” societate cu răspundere limitată împotriva lui Radu Șveț, Doina Șveț și Olga Șveț cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Svetlana Filincova

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh

Nina Vascan